

Kemilux

Føroysk framleiðsla í 50 ár

Ein av elstu føroysku framleiðslufyrirøkum er Kemilux. Alt byrjaði í Vaktarhúsbrekku fyri 50 árum síðani, tá Schönning Eysturoy fór undir sápuframleiðslu. Í dag starvast 22 fólki í fyrirøkuni

Terji Nielsen
Myndir: Álvur Haraldsen

Í hesum døgum fyllir Kemilux 50 ár. Hetta hava verið 50 ár, har virksemd serliga seinnu árin er nógv vaksið. Tað var Schönning Eysturoy, sum saman við konuni Ingibjörg byrjaði fyrirøkuna miðskeiðis í sekstiárunum.

Alt byrjaði við, at Schönning Eysturoy fekk samband við svensku fyrirøkuna HG Gip Chemical AB, sum framleiddi sápuvøru. Umvegis svensku fyrirøkuna fekk Schönning loyvi at framleiða sápu eftir uppskriftum hjá svensku fyrirøkuni. Í fyrstuni var pottamál brúkt, men longu árið eftir var tapparið nútímansgjørt, og eitt stativ við seks traktum bleiv sett upp.

Súkklaði út við vøru

Fyrstu tíðina, eftir at Schönning Eysturoy var farin undir virksemd, arbeidði hann sjálvur á Tunnuvirkinum, og tað var bara í frítíðini, at hann og kon-

an Ingibjörg arbeiddu við framleiðsluni hjá Kemilux.

Fyrstu nógvu árin hevði Schönning Eysturoy bert ein skutara, sum hann brúkti til at koyra vøurnar út til sínar kundar, og tað riggaði fint.

Tað var longu tíðliga eftir, at hugskotið um sápuframleiðslu stakk seg upp, at Schönning Eysturoy setti upp framleiðsluna í kjallaranum hjá bróður sínum Henning Eysturoy, í Vaktarhúsbrekku. Eftir ein eldsbruna bleiv síðani flutt niðan á Lutzenstrøð, men í 1974 flutti Kemilux alt sítt virksemi norður til Oyrrar.

— Pápi ætlaði at byggja ein bygning her í Havn til Kemilux, men hann fekk ikki byggiloyvi, tí kommunan setti so strang umhvørviskrøv. Tað var hann ógvuliga vónbrotin um. Hann royndi ístaðin at fáa byggiloyvi á Oyri, og tað var eingin trupulleiki. So í 1974 bleiv flutt norður til Oyrrar, har Kemilux helt til í 15 ár, greiðir Siri Eysturoy, dóttir Schönning Eysturoy frá.

Kemilux var hansara lív

Siri Eysturoy sigur, at fyrstu árin hjá Kemilux var øll familjan við í arbeiðinum, og tað bleiv mangan tappað í dunkar á køksborðinum í barndómsheiminum.

— Kemilux var alt hjá pápa. Hann doyði bráðliga, men sama dag sum hann doyði, hevði hann verið í Vestmanna við vøru, so Kemilux var ein stórur partur av hansara lívi heilt til tað seinasta, sigur hon.

Hon dylur tó ikki fyri, at hjá pápanum, sum var sannur uppfinnar og íverkseti, hevði tað als ikki borið til við Kemilux, um hann ikki hevði so gott fólk rundan um seg, sum hann hevði.

— Fyrst og fremst var tað mamma, sum gjørdi tað møguligt hjá honum at brúka seg nógv orku uppá fyrirøkuna. Hon tók sær av heiminum, og samstundis var hon eisini ein virkin partur av Kemilux. Pápi hevði eisini í nógv ár ein góðan mann, Leiv Andreassen, afturat sær, og hann

hefur havt sera nógv at siga fyri virkið, sigur Siri Eysturoy.

Kemilux í dag

Í 1989 flutti Kemilux av Oyri til Havnar, har man flutti í nýggjan virkisbygning í Mykinesgøtu 1, har fyrirøkan

framvegis hevur ein stóran part av sínum virksemd. Umframt bygningin í Mykinesgøtu, har framleiðslan eisini er, hevur Kemilux ein handil og goymslu á Hjalla.

Í dag er tað Debes Petersen, sum stjórnar fyrirøkuni, og hann sigur, at

